ARREST VAN HET HOF (Vijfde kamer)

27 april 2023 *

„Prejudiciële verwijzing – Uniemerk – Verordening (EU) 2017/1001 – Artikel 125, lid 5 – Internationale bevoegdheid – Vordering wegens inbreuk – Bevoegdheid van de rechterlijke instanties van de lidstaat waar de inbreuk heeft plaatsgevonden of dreigt plaats te vinden – Reclame die wordt weergegeven door een zoekmachine met een nationaal topleveldomein – Reclame waarin het geografische leveringsgebied niet wordt gepreciseerd – In aanmerking te nemen elementen”

In zaak C-104/22,

betreffende een verzoek om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267 VWEU, ingediend door de markkinaoikeus (bijzondere rechter bevoegd voor handelsrecht, mededingingsrecht, overheidsopdrachten en internationaal privaatrecht, Finland) bij beslissing van 14 februari 2022, ingekomen bij het Hof op 15 februari 2022, in de procedure

Lännen MCE Oy

tegen

Berky GmbH,

Senwatec GmbH & Co. KG,

wijst

HET HOF (Vijfde kamer),

samengesteld als volgt: E. Regan, kamerpresident, D. Gratsias, M. Ilešič (rapporteur), I. Jarukaitis en Z. Csehi, rechters,

advocaat-generaal: M. Campos Sánchez-Bordona,

griffier: A. Calot Escobar,

gezien de stukken,

gelet op de opmerkingen van:

– Lännen MCE Oy, vertegenwoordigd door E. Hodge en K. Tommila, asianajajat,

* Procestaal: Fins.

– Berky GmbH en Senwatec GmbH & Co. KG, vertegenwoordigd door P. Eskola, asianajaja,

– de Europese Commissie, vertegenwoordigd door P. Němečková, S. Noë, J. Ringborg en J. Samnadda als gemachtigden,

gelet op de beslissing, de advocaat-generaal gehoord, om de zaak zonder conclusie te berechten,

het navolgende

Arrest

1 Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van artikel 125, lid 5, van verordening (EU) 2017/1001 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 inzake het Uniemerk (PB 2017, L 154, blz. 1).

2 Dit verzoek is ingediend in het kader van een geding tussen enerzijds Länen MCE Oy (hierna: „Länen") en anderzijds de vennootschappen Berky GmbH en Senwatec GmbH & Co. KG, die tot hetzelfde concern behoren, over een vermeende inbreuk op het Uniemerk WATERMASTER, waarvan Länen houder is.

Toepasselijke bepalingen

Verordening 2017/1001

3 Artikel 122 („Toepassing van de regels van de Unie betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken") van verordening 2017/1001 bepaalt in lid 2:

„Met betrekking tot procedures die het gevolg zijn van de in artikel 124 bedoelde rechtsvorderingen:

a) zijn artikel 4, artikel 6, artikel 7, punten 1, 2, 3 en 5, en artikel 35 van verordening (EU) nr. 1215/2012 [van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PB 2012, L 351, blz. 1)] niet van toepassing;

[…]"

4 Artikel 123 („Rechtbanken voor het Uniemerk") van deze verordening bepaalt in lid 1:

„De lidstaten wijzen op hun grondgebied een zo gering mogelijk aantal nationale rechterlijke instanties van eerste en tweede aanleg aan, die de hun bij deze verordening opgedragen taken vervullen."

5 Artikel 124 („Bevoegdheid ter zake van inbreuk en geldigheid”) van die verordening luidt:

„De rechtbanken voor het Uniemerk hebben uitsluitende bevoegdheid ter zake van:

a) alle rechtsvorderingen betreffende inbreuk en – indien naar nationaal recht toegestaan – dreigende inbreuk op Uniemerken;

b) rechtsvorderingen tot vaststelling van niet-inbreuk, indien naar nationaal recht toegestaan;

c) alle rechtsvorderingen wegens feiten als bedoeld in artikel 11, lid 2;

d) reconventionele vorderingen tot vervallenverklaring of nietigverklaring van het Uniemerk, als bedoeld in artikel 128.”

6 Artikel 125 („Internationale bevoegdheid”) van verordening 2017/1001 bepaalt:

„1. Onverminderd de onderhavige verordening en de krachtens artikel 122 toepasselijke bepalingen van verordening [nr. 1215/2012], worden de procedures ingevolge de in artikel 124 bedoelde rechtsvorderingen aanhangig gemaakt bij de rechterlijke instanties van de lidstaat waar de verweerder zijn woonplaats heeft of, wanneer hij geen woonplaats heeft in een van de lidstaten, in de lidstaat waar hij een vestiging heeft.

[…]

5. Met uitzondering van rechtsvorderingen tot verkrijging van een verklaring van niet-inbreuk op een Uniemerk, kunnen de procedures ingevolge de in artikel 124 bedoelde rechtsvorderingen ook worden ingesteld bij de rechterlijke instanties van de lidstaat waar de inbreuk heeft plaatsgevonden of dreigt plaats te vinden, of waar een handeling als bedoeld in artikel 11, lid 2, is verricht.”

7 Artikel 126 („Omvang van de bevoegdheid”) van deze verordening bepaalt:

„1. Een krachtens artikel 125, leden 1 tot en met 4, bevoegde rechtbank voor het Uniemerk is bevoegd ter zake van:

a) inbreuk of dreigende inbreuk op het grondgebied van alle lidstaten;

b) handelingen als bedoeld in artikel 11, lid 2, op het grondgebied van alle lidstaten.

2. Een krachtens artikel 125, lid 5, bevoegde rechtbank voor het Uniemerk is alleen bevoegd voor handelingen of dreigende handelingen op het grondgebied van de lidstaat waar die rechtbank gelegen is.”

Verordening nr. 1215/2012

8 Artikel 17, lid 1, van verordening nr. 1215/2012 bepaalt:

„Voor overeenkomsten gesloten door een persoon, de consument, voor een gebruik dat als niet bedrijfs- of beroepsmatig kan worden beschouwd, wordt de bevoegdheid geregeld door deze afdeling, onverminderd artikel 6 en [artikel 7, punt 5], wanneer:

[…]

c) in alle andere gevallen, de overeenkomst is gesloten met een persoon die commerciële of beroepsactiviteiten ontplooit in de lidstaat waar de consument woonplaats heeft, of dergelijke activiteiten met ongeacht welke middelen richt op die lidstaat, of op meerdere staten met inbegrip van die lidstaat, en de overeenkomst onder die activiteiten valt."

9 Artikel 66, lid 1, van deze verordening luidt:

„Deze verordening is slechts van toepassing op rechtsvorderingen die zijn ingesteld, authentieke akten die zijn verleden of geregistreerd, en gerechtelijke schikkingen die zijn goedgekeurd of getroffen op of na 10 januari 2015."

Hoofdgeding en prejudiciële vragen

10 Länen, een in Finland gevestigde vennootschap, produceert onder andere amfibische baggermachines, die zij in de handel brengt onder het Uniemerk WATERMASTER, dat op 12 juli 2004 onder nummer 003185758 is ingeschreven.

11 Op 28 januari 2020 heeft deze vennootschap bij de markkinaoikeus (bijzondere rechter bevoegd voor handelsrecht, mededingingsrecht, overheidsopdrachten en internationaal privaatrecht, Finland) een vordering wegens inbreuk ingesteld tegen Berky en Senwatec, twee in Duitsland gevestigde vennootschappen die tot hetzelfde concern behoren.

12 Aan Senwatec verwijt Länen een inbreuk te hebben gepleegd in Finland door gebruik te maken van een betaalde vermelding in een internetzoekmachine die via het nationale topleveldomein voor deze lidstaat opereert, waardoor er na een zoekopdracht naar de term „Watermaster" een reclameboodschap voor haar waren verschijnt op de website van die zoekmachine. Zo leverde een zoekopdracht naar de term „Watermaster" in augustus 2016 in Finland op de website www.google.fi als eerste resultaat een Google Adwords-reclameboodschap voor de waren van Senwatec op, die door een lijn was gescheiden van de overige zoekresultaten en het woord „Reclame" bevatte.

13 De verwijzende rechter merkt op dat de als zoekresultaat verschenen reclamelink en de bijbehorende tekst geen verwijzingen bevatten naar Finland in het bijzonder of het geografische leveringsgebied van de waren van Senwatec in het algemeen. De verwijzende rechter geeft echter aan dat er op de website van Senwatec, waarnaar deze reclamelink leidde, onder meer een tekst in het Engels stond waaruit bleek dat de producten van Senwatec in de hele wereld worden gebruikt, en een wereldkaart waarop in een donkerder kleur de landen waren gemarkeerd waar Senwatec naar eigen zeggen actief was. Finland behoorde niet tot die landen.

14 Aan Berky verwijt Lännen inbreuk te hebben gemaakt op haar merk door in de jaren 2005 tot en met 2019 de techniek van de natuurlijke verwijzing toe te passen op afbeeldingen van de machines van Lännen, die vrij beschikbaar waren op het fotodeelplatform Flickr.com, en daarbij gebruik te hebben gemaakt van een metatag met het trefwoord „Watermaster", die het internetzoekmachines mogelijk moet maken die afbeeldingen beter te identificeren. Zo is er na een zoekopdracht naar de term „Watermaster" in Finland op de website www.google.fi een link verschenen naar een pagina met afbeeldingen van machines van Berky.

15 De verwijzende rechter benadrukt dat de als zoekresultaat verschenen link geen reclamelink was, maar een zogenoemd „organisch" zoekresultaat. De onderschriften bij de afbeeldingen op Flickr.com vermeldden de namen van de machines in het Engels en de modelnummers ervan. Voorts waren die afbeeldingen voorzien van het logo van Berky. Elke afbeelding ging vergezeld van een aantal metatags met trefwoorden in het Engels en in andere talen, waaronder met name de term „Watermaster".

16 Volgens Lännen hebben Berky en Senwatec marketingactiviteiten ontplooid op het internet die betrekking hadden op het grondgebied van de Republiek Finland en zichtbaar waren voor consumenten of handelaren in deze lidstaat. Hun waren worden over de hele wereld verkocht. Volgens Lännen was de betrokken reclame in het Engels gericht tot een internationaal publiek en bestemd voor elk land waar deze te zien was.

17 Berky en Senwatec betwisten in hun verweerschrift dat de verwijzende rechter bevoegd is, op grond dat de gestelde inbreuken niet in Finland hebben plaatsgevonden.

18 Zij betogen dat hun marketingactiviteiten niet waren gericht op Finland, een lidstaat waar zij hun waren niet te koop aanbieden en die niet tot de markt behoort waar zij actief zijn. Op basis van het resultaat van een zoekopdracht op de website www.google.fi of het gebruik van een metatag met het trefwoord „Watermaster" kan niet worden aangetoond dat hun activiteiten waren gericht op Finland. Voor de vaststelling of de verwijzende rechter bevoegd is, is het dus niet van belang dat de online-inhoud waarvan wordt gesteld dat deze een inbreuk vormde, in Finland te zien was, maar veeleer of die inhoud een relevante samenhang met deze lidstaat vertoont.

19 De verwijzende rechter wijst erop dat tussen partijen in geschil is of uit de kaart op de website van Senwatec blijkt dat het geografische leveringsgebied van de waren van deze vennootschap aldus is afgebakend dat Finland daarvan is uitgesloten. Volgens Senwatec is die kaart een van de elementen waaruit blijkt dat Finland niet behoort tot de afzetmarkt van haar waren, terwijl de markt voor de producten van Senwatec volgens Lännen de hele wereld is en zich verder uitstrekt dan de gebieden waarop die kaart betrekking heeft.

20 Volgens de verwijzende rechter dient bij de toetsing van de bevoegdheid van een rechter bij wie een zaak aanhangig is gemaakt op grond van de plaats waar de inbreuk heeft plaatsgevonden, met name rekening te worden gehouden met de geografische leveringsgebieden van de betrokken waren teneinde de gebieden van de lidstaten te bepalen waar zich de consumenten of handelaren bevinden tot wie de op een website weergegeven advertenties zijn gericht.

21 Die rechterlijke instantie is evenwel van oordeel dat andere elementen relevant kunnen zijn voor die toetsing, zoals blijkt uit de conclusie van advocaat-generaal Szpunar in de zaak AMS Neve e.a. (C-172/18, EU:C:2019:674), waarbij het echter niet duidelijk is welke die andere elementen zouden kunnen zijn, aangezien het Hof zich niet over dit punt heeft uitgesproken.

22 De verwijzende rechter vraagt zich met name af of voor de vaststelling van zijn bevoegdheid overeenkomstig artikel 125, lid 5, van verordening 2017/1001 rekening kan worden gehouden met de lidstaat van het topleveldomein waaronder de website van de zoekmachine opereert die toegang geeft tot de advertenties die de gestelde inbreuken vormen.

23 Tegen deze achtergrond heeft de markkinaoikeus de behandeling van de zaak geschorst en het Hof verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

„Wanneer onderneming A gevestigd is in lidstaat X, waar zij haar zetel heeft, en zij een aan een Uniemerk van onderneming B identiek teken gebruikt in reclame of als trefwoord op een website,

1) kan dan worden aangenomen dat de reclame gericht is tot consumenten of handelaren in lidstaat Y, waar onderneming B haar zetel heeft, en is de rechtbank voor het Uniemerk in lidstaat Y dan overeenkomstig artikel 125, lid 5, van [verordening 2017/1001] bevoegd om kennis te nemen van een vordering wegens inbreuk op een Uniemerk, wanneer in de langs elektronische weg weergegeven reclame of op een door middel van een link daaraan gekoppelde website van de adverteerder het geografische leveringsgebied van de waren niet of althans niet uitdrukkelijk wordt gepreciseerd dan wel geen enkele lidstaat uitdrukkelijk van het leveringsgebied wordt uitgesloten? Kan in dat geval rekening worden gehouden met de aard van de waren waarop de reclame betrekking heeft, alsook met het feit dat het afzetgebied van de producten van onderneming A beweerdelijk de hele wereld omvat en dus ook het volledige grondgebied van de Europese Unie, waaronder lidstaat Y?

2) kan van de bovengenoemde reclame dan worden aangenomen dat zij gericht is tot consumenten of handelaren in lidstaat Y, wanneer de reclame wordt getoond op de website van een zoekmachine die opereert via het topleveldomein van lidstaat Y?

3) welke andere omstandigheden moeten dan in geval van een bevestigende beantwoording van de eerste of de tweede vraag eventueel in aanmerking worden genomen om te bepalen of de reclame gericht is tot consumenten of handelaren in lidstaat Y?”

Beantwoording van de prejudiciële vragen

24 Met zijn drie vragen, die samen moeten worden behandeld, wenst de verwijzende rechter in essentie te vernemen of artikel 125, lid 5, van verordening 2017/1001 aldus moet worden uitgelegd dat de houder van een Uniemerk die zich benadeeld acht doordat een derde zonder zijn toestemming een teken dat identiek is aan dit merk heeft gebruikt in onlineadvertenties en onlineverkoopaanbiedingen voor dezelfde of soortgelijke waren als waarvoor dat merk is ingeschreven, tegen deze derde een vordering wegens inbreuk kan instellen voor een rechtbank voor het Uniemerk van de lidstaat waar de consumenten en de handelaren zich bevinden tot wie deze advertenties of deze verkoopaanbiedingen waren gericht, ook al noemt die derde deze lidstaat niet uitdrukkelijk en ondubbelzinnig als een van de gebieden waar de betrokken waren mogelijkerwijs worden geleverd.

25 In herinnering moet worden gebracht dat artikel 122, lid 2, van verordening 2017/1001 – niettegenstaande het in artikel 66, lid 1, van verordening nr. 1215/2012 opgenomen beginsel dat deze laatste verordening sinds 10 januari 2015 moet worden toegepast op rechtsvorderingen betreffende een Uniemerk – een aantal bepalingen van verordening nr. 1215/2012 van toepassing uitsluit, zoals de regels die zijn vastgesteld in de artikelen 4 en 6, artikel 7, leden 1, 2, 3 en 5, en

artikel 35 ervan, met name met betrekking tot vorderingen wegens inbreuk op een Uniemerk. Op grond van deze uitsluiting vloeit de bevoegdheid van de in artikel 123, lid 1, van verordening 2017/1001 bedoelde rechtbanken voor het Uniemerk om kennis te nemen van vorderingen wegens inbreuk op een Uniemerk rechtstreeks voort uit de regels van verordening 2017/1001 zelf, die een lex specialis vormen ten opzichte van de regels van verordening nr. 1215/2012 (zie naar analogie arrest van 5 september 2019, AMS Neve e.a., C-172/18, EU:C:2019:674, punt 34 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

26 Bijgevolg valt een op 28 januari 2020 ingestelde vordering wegens inbreuk onder de in verordening 2017/1001 vastgestelde regels inzake rechterlijke bevoegdheid, voor zover die vordering betrekking heeft op een Uniemerk.

27 Wanneer de verweerder zijn woonplaats heeft in een van de lidstaten, maakt de verzoeker overeenkomstig artikel 125, lid 1, van deze verordening zijn vordering aanhangig bij de rechterlijke instanties van die lidstaat.

28 Volgens artikel 125, lid 5, van die verordening kan de verzoeker zijn vordering evenwel „ook” instellen bij de rechterlijke instanties van de lidstaat „waar de inbreuk heeft plaatsgevonden of dreigt plaats te vinden”.

29 Artikel 126 van verordening 2017/1001 preciseert in lid 1 dat een rechtbank voor het Uniemerk die is aangezocht op grond van artikel 125, lid 1, van deze verordening, bevoegd is ter zake van inbreuk of dreigende inbreuk op het grondgebied van alle lidstaten, en in lid 2 dat een rechtbank voor het Uniemerk die is aangezocht op grond van artikel 125, lid 5, van die verordening, alleen bevoegd is voor handelingen of dreigende handelingen op het grondgebied van de lidstaat waar die rechtbank gelegen is.

30 Uit dit onderscheid volgt dat de territoriale bevoegdheid van de aangezochte rechtbank afhankelijk is van verzoekers keuze om de vordering wegens inbreuk aanhangig te maken bij de rechtbank voor het Uniemerk van de woonplaats van de verweerder dan wel bij de rechtbank van het grondgebied waar de inbreuk heeft plaatsgevonden of dreigt plaats te vinden. Een vordering wegens inbreuk die wordt gebaseerd op artikel 125, lid 1, van verordening 2017/1001 kan immers potentieel betrekking hebben op inbreuken die op het hele grondgebied van de Unie hebben plaatsgevonden, terwijl een vordering die wordt gebaseerd op lid 5 van dit artikel, beperkt blijft tot inbreuken die hebben plaatsgevonden of dreigen plaats te vinden op het grondgebied van een enkele lidstaat, namelijk die waartoe de aangezochte rechtbank behoort (zie naar analogie arrest van 5 september 2019, AMS Neve e.a., C-172/18, EU:C:2019:674, punt 40).

31 De aan een verzoeker door het gebruik van het woord „ook” in artikel 125, lid 5, van verordening 2017/1001 geboden mogelijkheid om de ene of de andere grondslag te kiezen, kan niet aldus worden opgevat dat hij met betrekking tot dezelfde inbreuken gelijktijdig vorderingen op basis van zowel lid 1 als lid 5 van dit artikel kan instellen. Dit woord drukt alleen uit dat de in lid 5 genoemde rechtbank een alternatief vormt voor de in de andere leden van dit artikel genoemde rechtbanken (zie naar analogie arrest van 5 september 2019, AMS Neve e.a., C-172/18, EU:C:2019:674, punt 41).

32 Door te voorzien in een dergelijke alternatieve rechtbank en in artikel 126, lid 2, van verordening 2017/1001 de territoriale bevoegdheid van deze rechtbank af te bakenen, biedt de Uniewetgever de houder van het Uniemerk de mogelijkheid om desgewenst gerichte vorderingen in te stellen die elk betrekking hebben op inbreuken op het grondgebied van één enkele lidstaat (zie naar analogie arrest van 5 september 2019, AMS Neve e.a., C-172/18, EU:C:2019:674, punt 42).

33 Onder voorbehoud van de door de verwijzende rechter te verrichten verificaties blijkt uit het dossier waarover het Hof beschikt dat de door de houder van het Uniemerk gestelde inbreuken erin bestaan dat inhoud met betrekking tot de waren van concurrenten van deze houder online worden weergegeven door middel van betaalde en natuurlijke verwijzingen op basis van een aan dit merk identiek teken, voor zover deze weergave bestemd was voor consumenten of handelaren in Finland.

34 Om te bepalen of deze onlineweergave daadwerkelijk bestemd was voor consumenten of handelaren in Finland, wenst de verwijzende rechter met name te vernemen of de aard van de betrokken waren, de omvang van de betrokken markt en het feit dat deze weergave plaatsvond op de website van een zoekmachine die via het nationale topleveldomein van die lidstaat opereert, relevante elementen zijn om zijn internationale bevoegdheid krachtens artikel 125, lid 5, van verordening 2017/1001 te toetsen en of daarvoor in voorkomend geval andere elementen in aanmerking moeten worden genomen.

35 Hoewel de inbreuken die zijn aangevoerd tegen elk van de verwerende vennootschappen, die behoren tot hetzelfde concern, van elkaar verschillen, is er één enkele gerechtelijke procedure bij de verwijzende rechter ingesteld.

36 Derhalve moet worden vastgesteld of op basis van de tegen die twee vennootschappen aangevoerde inbreuken in beide gevallen een voldoende nauwe band kan worden vastgesteld met de lidstaat van de rechterlijke instantie waarbij krachtens artikel 125, lid 5, van verordening 2017/1001 de vordering wegens inbreuk aanhangig is gemaakt.

37 Bovendien zij eraan herinnerd dat de toetsing van de bevoegdheid van de rechterlijke instantie waarbij een vordering wegens inbreuk aanhangig is gemaakt, niet gelijk is aan een onderzoek ten gronde van deze vordering (zie naar analogie arrest van 16 juni 2016, Universal Music International Holding, C-12/15, EU:C:2016:449, punt 44 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

38 Het zou te ver gaan om van de rechter bij wie een vordering wegens inbreuk aanhangig is gemaakt, te verlangen dat hij deze ingewikkelde feitelijke en juridische elementen grondig onderzoekt in het stadium van de toetsing van zijn internationale bevoegdheid krachtens artikel 125, lid 5, van verordening 2017/1001.

39 Bijgevolg volstaan voor de bevoegdheid van de rechtbank voor het Uniemerk van deze lidstaat krachtens artikel 125, lid 5, van verordening 2017/1001 elementen waaruit redelijkerwijs blijkt dat er op het grondgebied van een lidstaat mogelijkerwijs inbreuken hebben plaatsgevonden of dreigen plaats te vinden.

40 Dienaangaande zij opgemerkt dat het criterium inzake de rechterlijke bevoegdheid, dat wordt weergegeven met de woorden „lidstaat waar de inbreuk heeft plaatsgevonden of dreigt plaats te vinden” in artikel 125, lid 5, van deze verordening volgens de rechtspraak van het Hof betrekking

heeft op een actieve gedraging van de inbreukmaker (zie naar analogie arrest van 5 september 2019, AMS Neve e.a., C-172/18, EU:C:2019:674, punt 44 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

41 Met name wat betreft de verplichting voor een rechtbank voor het Uniemerk om zich er bij de toetsing of zij krachtens artikel 125, lid 5, rechterlijk bevoegd is om te oordelen over een eventuele inbreuk op het grondgebied van de lidstaat waar zij gevestigd is, van te vergewissen dat de aan verweerder verweten handelingen daar hebben plaatsgevonden, heeft het Hof geoordeeld dat wanneer dergelijke handelingen bestaan in het langs elektronische weg weergeven van advertenties en verkoopaanbiedingen voor waren die zijn voorzien van een teken dat identiek of soortgelijk is aan een Uniemerk zonder dat de houder van dit merk daarvoor zijn goedkeuring heeft gegeven, ervan moet worden uitgegaan dat deze handelingen zijn verricht op het grondgebied waar de consumenten of handelaren zich bevinden tot wie deze advertenties en deze verkoopaanbiedingen worden gericht (zie naar analogie arrest van 5 september 2019, AMS Neve e.a., C-172/18, EU:C:2019:674, punten 46 en 47 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

42 Wanneer de weergave van online-inhoud, al was het maar potentieel, bestemd is voor consumenten of handelaren op het grondgebied van een lidstaat, waarbij preciseringen ten aanzien van de geografische leveringsgebieden van de betrokken waren in het kader van die beoordeling van bijzonder belang zijn (zie in die zin arrest van 12 juli 2011, L'Oréal e.a., C-324/09, EU:C:2011:474, punt 65), dan kan de houder van een Uniemerk dus krachtens artikel 125, lid 5, van verordening 2017/1001 een vordering in die lidstaat instellen teneinde te doen vaststellen dat in deze lidstaat inbreuk op zijn merk is gemaakt. De rechtbanken voor het Uniemerk van de lidstaat waar de consumenten of handelaren zijn gevestigd tot wie advertenties en verkoopaanbiedingen worden gericht, zijn immers bijzonder goed in staat om te bepalen of er sprake is van de vermeende inbreuk (zie naar analogie arrest van 5 september 2019, AMS Neve e.a., C-172/18, EU:C:2019:674, punt 57).

43 In casu moet, onder voorbehoud van de door de verwijzende rechter te verrichten verificaties, worden vastgesteld dat de geografische leveringsgebieden van de betrokken waren niet zijn vermeld in de reclameboodschap bedoeld in punt 12 van het onderhavige arrest. Bovendien kan louter aan de hand van de kaart op de website van Senwatec, waaruit volgens Lännen de totale geografische omvang van de markt van deze vennootschap zou blijken, geen verband met Finland worden vastgesteld, aangezien uit de context van deze kaart niet kan worden afgeleid dat Senwatec haar activiteiten op de Finse markt richt.

44 Bij gebreke van nauwkeurige gegevens over de geografische leveringsgebieden van de betrokken waren moet de band met de betrokken lidstaat, in casu Finland, worden vastgesteld aan de hand van andere elementen om verzoekster de mogelijkheid te bieden krachtens artikel 125, lid 5, van verordening 2017/1001 een vordering wegens inbreuk bij een rechterlijke instantie van deze lidstaat in te stellen.

45 Zoals in punt 25 van het onderhavige arrest in herinnering is gebracht, zijn de bepalingen van verordening 2017/1001 inzake vorderingen wegens inbreuk op Uniemerken inderdaad een lex specialis ten opzichte van de regels van verordening nr. 1215/2012. Dit doet echter niet af aan de relevantie van deze verordening voor de verduidelijking en de uitlegging van de betekenis van begrippen die vergelijkbaar zijn met die waarin zij voorziet en die noodzakelijk zijn voor de uitlegging van verordening 2017/1001, aangezien ze in deze verordening zijn opgenomen.

46 In dit verband heeft het Hof ter zake van de uitlegging van artikel 17, lid 1, onder c), van verordening nr. 1215/2012 geoordeeld dat op grond van verschillende aanwijzingen kan worden aangenomen dat een ondernemer zijn activiteiten richt op de lidstaat waar de consument woonplaats heeft, waaronder met name het internationale karakter van de activiteit, het gebruik van een andere taal of munteenheid dan die welke gewoonlijk wordt gebruikt in de lidstaat waar de ondernemer gevestigd is, de vermelding van een telefoonnummer met internationaal kengetal, uitgaven voor een zoekmachineadvertentiedienst die worden gemaakt om consumenten die in andere lidstaten woonplaats hebben gemakkelijker toegang te verlenen tot de site van de ondernemer of diens tussenpersoon, het gebruik van een ander topleveldomein dan die van de lidstaat waar de ondernemer gevestigd is, en de verwijzing naar een internationale clientèle die is samengesteld uit klanten die woonplaats hebben in verschillende lidstaten (zie naar analogie arrest van 7 december 2010, Pammer en Hotel Alpenhof, C-585/08 en C-144/09, EU:C:2010:740, punt 93).

47 Deze lijst bevat, zonder uitputtend te zijn, elementen die relevant kunnen zijn voor de toepassing van artikel 125, lid 5, van verordening 2017/1001. In casu is relevant dat advertenties en verkoopaanbiedingen beschikbaar worden gesteld op een website met een ander topleveldomein dan dat van de lidstaat waar de ondernemer gevestigd is.

48 Niettemin moet worden gepreciseerd dat het enkele feit dat een website toegankelijk is op het grondgebied dat door het merk wordt bestreken, niet voldoende is om te concluderen dat het daarop getoonde verkoopaanbod bestemd is voor consumenten op dat grondgebied (arrest van 12 juli 2011, L'Oréal e.a., C-324/09, EU:C:2011:474, punt 64 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

49 Uit de voorgaande overwegingen volgt dat er sprake is van een dergelijke actieve gedraging wanneer een onderneming de exploitant van de website van een zoekmachine met een nationaal topleveldomein van een andere lidstaat dan die waar zij is gevestigd, betaalt om een link naar de site van die onderneming te tonen aan het publiek van die lidstaat om aldus een specifiek doelpubliek toegang tot haar productaanbod te verschaffen.

50 Een dergelijke betaalde verwijzing vormt derhalve een voldoende nauwe band in de zin van artikel 125, lid 5, van verordening 2017/1001 met de lidstaat waarvan het publiek aldus wordt aangesproken.

51 Wat het gebruik betreft van een als merk ingeschreven teken als metatag op een dienst voor het online delen van foto's die onder een generiek topleveldomein valt, moet worden geoordeeld dat een dergelijk gebruik voor de beoordeling van de voorwaarde inzake het bestaan van een actieve gedraging die betrekking heeft op het grondgebied van de lidstaat waar de inbreuk heeft plaatsgevonden of dreigt plaats te vinden, verschilt van een betaalde verwijzing. In een dergelijk geval van natuurlijke verwijzing lijkt namelijk niet te kunnen worden voldaan aan deze voorwaarde, aangezien een website met een generiek topleveldomein niet bestemd is voor het publiek van een bepaalde lidstaat en metatags enkel bedoeld zijn om het zoekmachines mogelijk te maken de beelden op deze website beter te identificeren en daarmee de toegankelijkheid ervan te verbeteren.

52 In die omstandigheden kan de verwijzende rechter zich niet op grond van artikel 125, lid 5, van verordening 2017/1001 bevoegd verklaren, aangezien er geen andere elementen zijn waarmee kan worden aangetoond dat een dergelijke natuurlijke verwijzing bestemd is voor een publiek in Finland.

53 Wat de aard van de betrokken waren en de omvang van het geografische leveringsgebied betreft, staat het aan de rechter bij wie de vordering wegens inbreuk aanhangig is om per geval te beoordelen in hoeverre die elementen relevant zijn voor de conclusie dat een verwijzing die toegankelijk is op het grondgebied dat door het merk wordt bestreken, bestemd is voor consumenten op dat grondgebied (zie in die zin arrest van 12 juli 2011, L'Oréal e.a., C-324/09, EU:C:2011:474, punt 61).

54 Gelet op een en ander dient op de gestelde vragen te worden geantwoord dat artikel 125, lid 5, van verordening 2017/1001 aldus moet worden uitgelegd dat de houder van een Uniemerk die zich benadeeld acht doordat een derde zonder zijn toestemming een teken dat identiek is aan dit merk heeft gebruikt in onlineadvertenties en onlineverkoopaanbiedingen voor dezelfde of soortgelijke waren als waarvoor dat merk is ingeschreven, tegen deze derde een vordering wegens inbreuk kan instellen bij een rechtbank voor het Uniemerk van de lidstaat waar de consumenten en handelaren zich bevinden tot wie deze advertenties of verkoopaanbiedingen waren gericht, ook al vermeldt die derde deze lidstaat niet uitdrukkelijk en ondubbelzinnig als een van de gebieden waar de betrokken waren mogelijkerwijs worden geleverd, wanneer die derde dat teken heeft gebruikt voor een betaalde verwijzing op de website van een zoekmachine die het topleveldomein van die lidstaat gebruikt. Dat is echter niet het geval op grond van het enkele feit dat de betrokken derde de techniek van de natuurlijke verwijzing heeft toegepast om afbeeldingen van zijn waren te plaatsen op een dienst voor het online delen van foto's die onder een generiek topleveldomein valt, en daarbij gebruik heeft gemaakt van metatags met het betrokken merk als trefwoord.

Kosten

55 Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de verwijzende rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen. De door anderen wegens indiening van hun opmerkingen bij het Hof gemaakte kosten komen niet voor vergoeding in aanmerking.

Het Hof (Vijfde kamer) verklaart voor recht:

Artikel 125, lid 5, van verordening (EU) 2017/1001 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 inzake het Uniemerk,

moet aldus worden uitgelegd dat

de houder van een Uniemerk die zich benadeeld acht doordat een derde zonder zijn toestemming een teken dat identiek is aan dit merk heeft gebruikt in onlineadvertenties en onlineverkoopaanbiedingen voor dezelfde of soortgelijke waren als waarvoor dat merk is ingeschreven, tegen deze derde een vordering wegens inbreuk kan instellen bij een rechtbank voor het Uniemerk van de lidstaat waar de consumenten en handelaren zich bevinden tot wie deze advertenties of verkoopaanbiedingen waren gericht, ook al vermeldt die derde deze lidstaat niet uitdrukkelijk en ondubbelzinnig als een van de gebieden waar de betrokken waren mogelijkerwijs worden geleverd, wanneer die derde dat teken heeft gebruikt voor een betaalde verwijzing op de website van een zoekmachine die het topleveldomein van die lidstaat gebruikt. Dat is echter niet het geval op grond van het enkele feit dat de betrokken derde de techniek van de natuurlijke verwijzing heeft toegepast om afbeeldingen van zijn waren te plaatsen op een dienst voor het online delen van foto's die

onder een generiek topleveldomein valt, en daarbij gebruik heeft gemaakt van metatags met het betrokken merk als trefwoord.

ondertekeningen